

**VLAAMSCH COMITE**, opgericht toen de Commissie van Zaakgelastigden, in overeenstemming met het bureau van de Raad van Vlaanderen, begin november 1918 besloot haar zetel te verplaatsen naar Den Haag en daar onder de naam Vlaamsch Comité werkzaam te blijven met het oog op de verwachte vredesonderhandelingen. Toen dit besluit te Brussel werd genomen, waren de ineenstorting van het Duitse rijk en de onvoorwaardelijke overgave niet voorzien. Niettemin besloot het Vlaamsch Comité zich te richten tot de Opperste Raad der Geallieerden. W. de Vreese schreef een uitvoerig memorandum onder de titel *Pro Flandria Servanda*, waarvan Nederlandse en Engelse uitgaven in druk verschenen; het is van belang als verantwoording van het activistisch streven tijdens de bezetting. Dit memorandum werd op 9 mei 1919 aan president Wilson verzonden, met een begeleidende brief, ondertekend door de negen leden van het Vlaamsch Comité: J. de Decker, voorzitter, E. van den Berghe, J. van den Broeck, F. Brulez, A. Depla, L. Mëert, H. Mommaerts, H. Plancquaert en W. de Vreese.

Het Vlaamsch Comité ondernam ook de hulpverlening aan de in Nederland verblijvende behoeftige activisten. Bovendien moesten gelden worden gereserveerd ter uitvoering van de te Brussel aan A. Borms gedane belofte zijn gezin te blijven steunen. Leo Meert trad als financier op. De beschikbare geldmiddelen waren echter spoedig uitgeput, deels ten gevolge van de scherpe waardedaling van de Duitse valuta, maar ook doordat de nieuwe bewindvoerders te Berlijn niet bereid bleken aan de te Brussel gewekte verwachtingen te voldoen. Het Vlaamsch Comité was eind 1919 vrijwel ontbonden.

LITERATUUR : H.D. Mommaerts, *Herinneringen aan de afwikkeling van het Vlaams Aktivisme in 1918 en daarna*, in *Wetenschappelijke Tijdingen* (1969, p. 315-326).

HENDRIK D. MOMMAERTS